

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
N-0032 Oslo

Oslo, 27. november 2012

HØRINGSUTTALELSE

om forskrifter for rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13

Fellesrådet for kunstfagene i skolen (FKS) er en sammenslutning av Dans i Skolen, Landslaget Drama i Skolen, Landslaget for norskundervisning og Mediepedagogene og ble stiftet i 1992.

FKS er opptatt av en helhetlig og bredt anlagt kunnskapspolitikk og skoleutvikling, som sikrer at alle elever får utviklet sitt potensial i full bredde og gis likeverdige muligheter til allsidig utdanning og læring slik at de blir best mulig rustet til å møte fremtidens arbeidsmarked og samfunnsliv. Kunstfagenes plass i lærerutdanningen er et viktig tema for FKS, som ser med bekymring på at kunstfagene ikke lenger inngår som en obligatorisk del av den generelle lærerutdanningen. Vi ønsker å nevne dette, selv om dette ikke er tema for forslagene til rammeplaner som nå er sendt på høring.

FKS har deltatt i høringsmøte med Samarbeidsforum for estetiske fag (SEF) og tilsluttede organisasjoner, Musikernes fellesorganisasjon (MFO) og Nasjonalt fagråd for musikk-dans-drama i videregående skole. FKS stiller seg bak uttalelsen fra Dans i Skolen, og støtter på generelt grunnlag høringsuttalelsene fra SEF og MFO, samt fra Fakultet for teknologi, kunst og design ved Høgskolen i Oslo og Akershus (TDK). *Vi vil særlig anbefale forslag til egen forskrift for lektorutdanning og PPU i utøvende eller skapende kunstfag utarbeidet av SEF.*

Våre kommentarer vil først og fremst fokusere på forslag til forskrift for rammeplan for 3-årig faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag.

- **PPU må gjelde for hele utdanningsløpet, og ikke bare for 8-13. trinn**
Flere av de praktisk-estetiske fagene er ikke egne skolefag, men skolerelevante fag som går igjen i læreplaner i andre fag på alle trinn. Dette gjelder blant annet for dans, drama og mediefag, fag som er representert i FKS. Dette er samtidig fag det blant annet skal undervises i på kulturskolene, hvor elevgruppen i stor grad er yngre. Med innføringen av kulturskoletimen og utvikling av kulturskolen som ressurscenter vil behovet for kunstfaglærere med kompetanse til å undervise på alle alderstrinn øke. Se for øvrig kommentarer i høringsuttalelser fra MFO, SEF, Dans i Skolen og TDK.
- **Kravet om to undervisningsfag frafalles**
Studenter som utdanner seg innen de praktisk-estetiske fagene vil ofte ikke ha to undervisningsfag, samtidig som enkelte av de estetiske fagene kun er skolerelevante fag og altså ikke teller som undervisningsfag. Dette gjelder blant annet for dans, drama og mediefag. Alternativt kan definisjonen av hva som godkjennes som undervisningsfag utvides, slik at 60 studiepoeng i dans, drama eller mediefag kvalifiserer som ett undervisningsfag. Men også om fagdefinisjonen utvides, vil FKS anbefale at kravet om to undervisningsfag frafalles. Med de nye valgfagene på ungdomstrinnet vil dessuten behovet for faglærere som er kvalifisert

innen såkalte skoler relevante fag øke. Lærerutdanningene i kroppsøving, norsk, musikk og kunst og design tar i liten grad ansvar for disse skoler relevante fagene, selv om en rekke kompetansemål for disse fagene inngår i undervisningsfagene. Se for øvrig kommentarer i høringsuttalelser fra MFO, SEF, Dans i Skolen og TDK.

- **Kravet om mastergrad for å ta PPU fratelles**

FKS er også opptatt av at lærere skal være høyt kvalifiserte, men kravet om mastergrad vil kunne virke mot sin hensikt i forbindelse med enkelte av kunstfagene. Innen dans er for eksempel en 3-årig bachelorutdanning det vanlige, og det er få muligheter til å ta en mastergrad i dans. Se for øvrig kommentarer i høringsuttalelser fra MFO, SEF, Dans i Skolen og TDK.

- **Forskning, erfaring og kunstnerisk utviklingsarbeid**

Som MFO, ønsker også FKS å påpeke at universitets- og høyskoleloven likestiller kunstnerisk utviklingsarbeid med kunnskap utviklet gjennom forskning og erfaring. Vi anbefaler derfor at dette presiseres, og at forskriftene bruker begrepet FoU-basert utdanning.

- **Kulturskolen må nevnes som opplæringsarena**

For kunstfaglige lærere er den lovfestede kulturskolen en viktig, potensiell arbeidsplass og bør nevnes i rammeplanene. FKS ønsker en styrking og utvidelse av arbeidsmulighetene kunstfaglærere, og da er kombinerte stillinger knyttet til kulturskolen som ressursenter, skolen og SFO viktige arenaer. Med den nye kulturskoletimen som innføres i SFO fra høsten 2013, styrker betydningen av kulturskolen som arbeidsplass for denne typen lærere. Se for øvrig høringsuttalelse fra MFO.

- **Kompetansemålene bør inkludere estetisk kompetanse**

FKS er opptatt av en mer helhetlig og holistisk tilnærming til læring, og en bevegelse vekk fra det instrumentelle kunnskapssynet som er blitt fremherskende siden innføringen av Kunnskapsløftet. Det hadde vært ønskelig om dette i større grad gjenspeilet seg i formuleringene av læringsutbytte i forslaget til forskrift. Som påpekt i tidligere innspill fra FKS til departementets arbeid med evalueringen av Kunnskapsløftet, finnes mange viktige og overordnede visjoner for norsk skole nedfelt i den generelle delen av læreplanen. Formuleringene i den generelle delen om *det meningssøkende menneske, det skapende menneske, det arbeidende menneske, det allmenndannede menneske, det samarbeidende menneske, det miljøbevisste menneske* og *det integrerte menneske* ivaretar i stor grad FKS' overordnede visjoner for norsk utdanning. Vi har anbefalt at dette viktige dokumentet inkluderes integrert i fremtidige læreplaner og at disse visjonære målene innarbeides og nedfelles i de enkelte fags læreplaner og de grunnleggende ferdighetene. Men for å lykkes med å nå disse målene, må de også innarbeides i overordnede kompetansemål for lærerutdanningene.

Vennlig hilsen

Ellen Stokland
daglig leder